

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Vita Spirituali, Eivsque Perfectione - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1611

Quem finem habere debeant opera vitæ spiritualis. Cap. vij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77833)

D. Tho. 1.
2. q. 1. ar.
3.

Psal. 121.
2.

Aug. 1. in
uindem
locum.
Matt. 23.
37.

Galat. 4.
26.

Psal. 133.
1.

Psal. 83.
11.

3. Reg. 6.
36.
Hugo lib.
3. de clau.
suo ani.
ma. c. 2. 5.

in scopum referantur. Cum enim actiones humane (vt doctor Angelicus subtiliter disputauit) speciem fortiantur ex fine, quia iste est veluti actus & forma, est quasi anima naturam tribuens humanis actionibus, consequens est, vt opera ista in diuinum finem, ac supernaturalem directa, non iam ad naturalem vitam: sed ad spiritualem pertineant. An non vniuersa opera meritoria ad vitam spiritualem spectant, eiusque sunt actus, atque functiones? sed actiones istae mediae huius altissimi finis causa susceptae, iam bonae sunt, & vitales, iam mercedem, non terrenam, sed caelestem recipiunt: Sunt ergo spiritualis vitae partus, & fructus. Haec est natura mediorum, vt aliquid extremorum participant, & fines sint respectu priorum, media vero, aut posteriorum exordia. Vt inter colores fuscus, neque albus est, neque niger, continet tamen aliquid albi, & aliquid nigri: Et inter rerum cognitiones, Theologia, ita scientis naturalibus, ac beatae visioni Sanctorum interiacet, vt illarum sit finis, istius autem constituitur initium. Vita autem spiritualis media quidem est inter duas vitas, ac vitam naturali, vitaeque caelesti intericitur. Quare in illis atris praefigurata est, de quibus sanctus Dauid ait: Stantes erant pedes nostri in atris tuis Hierusalem. Sicut enim ista Hierosolyma non est illa terrena, quae non semel ab hostibus est capta, & in cinerem versa, sed illa, quae ex viuis, & electis lapidibus aedificatur in caelis. Vnde (inquit Augustinus) quid enim magnum stare in ista Hierusalem, quando ipsa Hierusalem stare non potuit: quae in ruinam conuersa est? Nonne illa est Hierusalem, cui dixit Dominus: Hierusalem, Hierusalem, quae interficis Prophetas, & lapidabam millos ad te? Quid magnum ergo iste concupiscebat stare inter illos, qui interficiebant Prophetas, & lapidabant millos ad se? Absit, vt de ista Hierusalem sic cogitet, qui sic amat, qui sic ardet, qui sic vult peruenire ad illam Hierusalem matrem nostram, de qua dicit Apostolus: Aeterna in caelis. Itaque sicut ista Hierosolyma significat patriam caelestem, ita atria eius non terrena sunt, sed vitae spiritualis opera, in quibus, dum stamus, citra dubium iam patriae caelestis atria tenemus. Nec semel in Scripturis nomine atrij haec spiritualis vita signatur. Haec enim sunt apud eundem Prophetam, atria domus Dei nostri in quibus introimus, vt adoremus eum in spiritu, & veritate. Haec sunt atria, quae nos a vita carnali fugientes excipiunt, vt dies laetos, & iucundos traducamus. Quia melior est, Domine, dies vna in atris tuis super millia. Et forte hoc est atrium interius templi, quod aedificauit Salomon Rex pacificus tribus ordinibus lapidum politorum, & vno ordine lignorum cedri. Quod (vt inquit Hugo) vitam designat illorum qui non tantum hostias offerunt, sed etiam immolant, & occidunt. Affligunt enim carnem suam in laboribus, & ieiuniis, & incendunt igne tribulationis. Hoc autem atrium tribus ordinibus lapidum politorum construitur, quia spiritualis vita ex incipientibus, proficientibus, & perfectis coalescit: & vno ordine lignorum cedri, quia in his omnibus, vna perseverantia in bono requiritur.

Signatur ergo vita spiritualis in atrio, quoniam sicut illud, medium est inter plateam, aut viam publicam, & interiorem domum, atque aliquid vtriusque participat: ita spiritualis vita, media est inter vitam naturalem atque caelestem, & aliquas mutatur ex vtraque functiones. Maducat, & dormit, & quiescit, vt illa; laudat Deum, amat, & famulatur, vt ista. Vel vt verius dicam omnia haec praestat, neque vt illa: Nam modum deserit, licet substantiam operis teneat. Quia non cibum sumit, nec somnum

A admittit, nec aliis necessitatibus corporalibus vacat, sicut vita carnalis, vt curam faciat: carnis in desiderijs, sed vt carnem seruans, instrumentam mentis conferuet, sine quo, neque orare, neque psallere, neque virtutis opera exercere potest. In his occupatur actionibus, vt deliciat, videns tantam altitudinem, ad tantam miseriam illigatam, vt Deo obediat, & in actionibus spiritualibus adiuetur. Sicque illud exequitur Pauli documentum: siue ergo manducatis, siue bibitis, siue aliud quid facitis, omnia in gloriam Dei facite. Nec ita Deum laudat, creatorem diligit, & feruidis famulatur obsequijs, vt vita caelestis, quae ab omniabe pura est, a corporis miseriis aliena, & ab omni onere curarum temporalium expedita. Nostra autem vita, quantumuis spiritualis sit, quantumuis in caelum efferatur, & in res diuinas rapiatur, numquam corporis necessitates valet abicere. Quod lepidè quidam fenex, apud Cassianum, cum quibusdam philosophis disputans hoc simile declarauit. Multis (inquit) creditoribus pater meus me reliquit obnoxium, ceteris ad integrum solutus, ab omni sum eorum conuentionis molestia liberatus, vni satisfacere quotidie soluendo non possum. Quod aenigma cum illi non intelligerent, his ille verbis explicuit. Multis vitijs sui naturali conditione restrictus: sed inspirante Domino desiderio libertatis cunctis illis tamquam molestissimis creditoribus renuncians, huic mundo, & omnem substantiam, qua: mihi successione patris obuenerat, pariter à me abiciens, satisfeci, atque ab eis sum omnimodis absolutus: Gastrimargia vero stimulis, id est, ventris ingluuie nullo modo carere praualui. Neque enim quamuis eam in paruum modum, vilissimamque redegerim quantitatem, vim quotidianae compulsionis euado, sed necesse est me perpetuis eius conuentionibus perurgeri, & interminabilem quandam solutionem iugi functione dependere, atque inexplebile in ditionibus eius inferre vestigal. Haec ille, non minus verè, quam festiuè. Ex his ergo habemus, opera mala, siue graua sint, siue leuia, longe à vita spirituali abhorre, opera autem tam bona, quam media ex bono sine suscepta (quaeque in suo ordine,) ad spirituales, ac studiosam vitam spectare.

1. Cor. 10.
31.

Cassian.
col. 5. c. 11

Quem finem habere debeant opera vite spiritualis.

CAPVT VII.

ED, vt praedicta opera, tam bona quam media, tam spiritualia quam corporalia, tam nobis quam fratribus seruientia, vitam spiritualem efficiat, eiusque sint velut partes, & membra; operae pretium est, vt in Deum dirigatur, eumque tamquam finem, & scopum respiciant. Opus enim spirituale utique bonum, ac studiosum esse debet, nam si malum sit, eo ipso est opus carnale, id est, ad vitam mundanam pertinens, & in finem huius vitae, quae mors est, suum effectorem adducet. Vt autem opus bonum sit, non satis est, vt ex sua natura fructus virtutis sit, sed necessarium est, vt in finem virtutis ordinetur. Nam finis distortus potest totam actionem, alioquin bonam, inficere, & eius pulchritudinem omnino sedare, dicente Domino: Si autem oculus tuus fuerit nequam, totum corpus tuum tenebrosum erit. Oculum istum totam actionem fuscantem esse prauiam intentionem, ita docet Gregorius. Quid per oculum exprimitur, nisi opus suum praueiciens cordis inté-

Matt. 6.
13.
Greg. 18.
mor. c. 6.

tio: quæ priusquam se in actionem exerceat, hoc iam quod appetit, contempletur? Et quid appellatione corporis designatur, nisi vnaquæque actio, quæ intentionem suam, quasi intuentem oculum sequitur? Lucerna itaque corporis est oculus: quia per bonæ intentionis radium, merita illustrantur actionis.] Et paucis interpositis, hæc de prauo sine subiungit. Et si oculus tuus nequam fuerit, totum corpus tuum tenebrosum erit: quia cum peruersa intentione quid vel rectum agitur, & si splendere coram hominibus cernitur, apud examen tamen interni iudicis obscuratur. Et in eandem sententiam Richardus Victorinus. Quod autem esse corpus sine vita, hoc est opus sine intentione bona. Quælibet ergo actio, quamuis bona videatur, quasi mortua iudicatur, nisi per consilium ad intentionem bonam animetur.] Confirmat hoc sapienter Bernardus, dicens: Duas sponse genas, quæ de pulchritudine à Christo sponso laudantur, esse rem, & causam: nomine rei, substantiam operis, & nomine causæ, finem, siue intentionem intelliges. Ex his sanè duobus (inquit) animæ vel decor vel deformitas iudicatur: vt (verbi causa) anime, quæ ambo ista recta, atque pudica habuerit, illi meritò veraciterque dicatur: Pulchra sunt genæ tuæ sicut turturris.] Quæ verò altero horum caruerit, non poterit dici de ea, quòd pulchra sunt genæ eius sicut turturris, propter eam, quæ adhuc ex parte erit deformitate. Multò autè minus illi hoc poterit cōuenire, quæ neutrum horum habere laudabile inuenitur.] Vt igitur bona sit actio, atque ad eam ad vitam spirituale spectet, omnino necessarium est, vt bonum finem referat.

Et quidem cum vita hæc nobis fuerit à Christo monstrata, vt per eam sicut per quamdam scalam à terra in cælum protensam, ad veram & beatam vitam, quæ Deus est, post cursum huius mortalitatis, ascendamus, gradus huius vitæ, actiones scilicet bonæ, tales esse debent, vt nos in beatam vitam attolant, & in Deum auctore felicitatis adducant. Hoc verò minimè facient si in prauos aut distortos fines destinentur. Scriptum est enim de illis, qui in virtutis operibus humanas laudes aucupabant. Amen dico vobis, receperunt mercedem suam.] Qui autem in terra mercedem terrenam receperunt, non est cur in cælo remunerationem cælestem expectent. Opus namque, cuius meritum gloriæ humanæ angustius impletur, amplitudinè diuinæ gloriæ non capit. Ne itaque tam paruam mercedem, opinionem nempe, & laudem, apud homines pro magnis operibus recipiamus, ea sincerissime ordinemus in Deum, vt mēsuram bonam, & confertam & coagitatam, & superfluentem immittat in sinum nostrum.] Ipse quidem Deus, non solum natura à nobis exprimens est, quatenus menti impressam eius imaginem gerimus, verum etiam actionibus imitandus, si vitam spiritualem, suæque vitæ similem exoptamus. Quod Leo Papa illum versum Davidis explicans: Vniuersa via Domini misericordia & veritas,] his verbis eleganter expressit. Forma (inquit) conuersationis fidelium ab exemplo venit operum diuinorum: Et meritò Deus imitationem sui ab eis exigit, quos ad imaginem, & similitudinem suam fecit, cuius vtique dignitate non aliter potiemur, quam si in nobis misericordia inueniatur, & veritas. Per quæ enim ad saluandos saluator aduenit, per hæc saluantem debent properare saluari.] Deus autem suarum actionum, non aliū quàm seipsum sibi finem proponit. Et meritò quidè; Nam vt verissimè Beatus Thomas annotauit: Cum Deus actione sua, quæ mundū vniuersum condidit, nullam sibi perfectionem quæ fieri, reliquum est, vt tantum suam sapientiam voluerit, bonitatem, & potentiam

A manifestare, suasque diuitias in vniuersas res creatas effundere. Et hoc perspicuè legimus in Proverbis: Vniuersa propter semetipsum operatus est Dominus, ad eum, vt eum, qui sua praua voluntate se fecit impium, ordinauerit in diem malum, hoc est, in tempus ultionis, quo suam est iusticiam ostensurus. Vir ergo spiritualis, cuius hoc solum propositum est, Deum in iustis operibus imitari, ne ab isto consilio deuiet, necesse est, vt eundem finem sibi præscribat, & Deum intuens, in actionibus studiosis versetur. Nam cum humana opera naturam à sine sortiatur, qui contrarios fines habent, contrarias operationes exercent: Neque potest ille opera Dei imitari, quæ sunt misericordia, & veritas, cuius scopus est superbia, & vanitas: qui non querit proximis subuenire, nec coram Deo in veritate se gerere, sed ipsam vanitatem, id est, inanem gloriam aucupari.

B Ob hanc causam spiritualis, & religiosa vita fuit in veteri lege eo genere sacrificij, quod holocaustum dicitur præsignata. Holocaustum quippe, quod totū incensum dicitur, non solum totum incendebatur, verum etiam totum in diuinum honorem consumebatur. Et eodem modo vita hæc secundum omnes actiones suas igne charitatis incēditur, & soli Deo in odorem suauitatis offertur. Vnde Gregorius. Cū quis suum aliquid Deo vouet, & aliquid nō vouet, sacrificium est, cū verò omne quod habet, omne quod viuunt, omne quod sapit, omnipotenti Deo vouerit, holocaustum est.] Non ergo sufficit, vt vita hæc sit holocaustum, quòd tota in sanctis operibus occupetur, si non diuino numini consecratur. Quia quantum ex ea in alium scopum dirigitur, tantum ex holocausto surripitur, & ne cōburatur ab igne charitatis, detrahitur. Sicut igitur carnales homines semper carnalibus operibus distinetur, & ea in finem carnis impēdunt: ita viri spirituales oppositā viam ingrediētes, actiones spirituales, & virtutis proprias exercent, atque in finem referunt spiritualem. Vtrumque Dionysius Richelius mirè doctus, & mirè sanctus, què propter inflexes raptus & extases, doctorem extaticum appellamus, lōgiori quadā, sed deuota oratione prosequitur. Cū enim dixisset, inter sacrificia veteris legis, holocaustum esse dignissimū, ita subiungit. Per quod religiosa præfigurabatur personæ, quæ ex charitatis feruore debent se ipsas totaliter Deo offerre, ac eius obsequijs mancipare. Idcirco, morum suorum conuersionē Deo promittūt, vt si in saculo erāt superbi, iracundi, impatientes, pigri, gulosi, mundi, inanes, instabiles, inuidi, loquaces, auari, contentiosi, aut obloquentes, iam de cætero in claustro dignè conentur, & efficaciter studeāt esse humiles, mālueti, patientes, seruidi, sobrii, cōcinentes, timorati, stabiles, charitatiui, silētes, pauperes, pacifici, & bene de proximis suis loquētes. Et qui antè temerariè iudicabāt, proximōsque spernebāt, atque ex leuius causis, ac signis suspicabātur mala de alijs, & verba, & facta proximorum interpretabātur in peius, iam de cætero ab omni incauto, temerario, vlturpato proximorum iudicio, prorsus abstinēat, discutiantque iudicēt, ac diiudicent semetipsos, nec mala facilliter de alijs suspicentur, imò verba & facta ipsorum interpretentur in melius. Itaque ad morum cōuersionē pertinet singulas vires animæ reformare, in verbis, & actibus ordinatum consistere, interiores exterioresque sēsus reprimere, quatenus sicut religiosus totum quod est, & habet in animo & corpore, a Deo accipit, sit totū hoc ad Dei cultū, amorē & honorem conuertat, nec aliquid sui relinquat sibi, sed quam feruens & sollicitus fuit, aut esse potuit in saculo ad complacēdum hominibus, atque ad obtinendū pro-

C

D

E

Proh. 16 4.

Greg. 16. 10. sup. Exech.

Dionys. opus. de presel. Monast. art. 6.

priam

7.10.

Gian. c. 11

Richard. statu inferioris hominis. c. 7.

Bern. ser. 40. in cat. Cant. 1. 20.

Matt. 6. 3

Luc. 6. 38

Psal. 24. 10. Leo ser. 3. quædam sima.

D. Thom. 1. 2. q. 4. art. 9. 4.

6.

28.

6.

Greg. 10. in
Euang.

Priam laudem, honorem, delectationem, & commo-
dum; (imò & multò plus) sollicitus sit, & feruens in
clauistro ad complacendum altissimo, ad vilipenden-
dum, ad castigandum seipsum, ad promouendū crea-
toris honorem, laudē, & gloriam.] Hæc Dionysius,
& optimè. Nam duæ vitæ istæ, spiritualis, & carna-
lis: duæ vitæ istæ, conuersio ad Deum, & auersio à
Deo; Duæ regiones istæ, paradysus, ad quem creati
sumus, & gehenna, quam pauemus, contrariæ sunt.
Sicut ergo à regione nostra (vt inquit Gregorius)
superbiendo, inobediendo, visibilia sequendo, cibū
veritum gustado, discessimus; sic ad eam necesse est,
vt flendo, obediendo, visibilia contemnendo, atque
appetitum carnis refrænando, redeamus.] Et sicut
in regionem istam proficisceremur, inanem gloriā,
& vitorum quærentes obsequium: ita in illum eun-
dum est, Dei gloriam, ac beneplacitū affectantibus.
Operationes enim si in hunc scopum spirituale vti-
que referantur, & spirituales erunt, & ad hanc vitam,
quam profitemur, & pertinebunt.

Isid. 2.
25.

Ne verò causaremur deesse nobis exemplar huius
rectitudinis, qua omnia nostra opera sunt in Deum
destinanda, dedit ipse electis suis Doctorem Iustitiæ
Christum Iesum, qui doceat eos, non solum iusta e-
xequi, sed etiam iuste operari: & descendere faciat
ad illos gratiæ imbrem matutinum, & serotinū. Ma-
tutinū quidem, quod iustorum corda præueniat, &
serotinū, quod ea comitetur, & subsequatur, ne in
principio bonorum operum, aut in medio ipsorum,
aut fine, à debita sibi destinatione desistant. Hoc
autē erit sicut à principio. Nam quemadmodum in
statu innocentiae homines vniuersas actiones suas
purissimè in Deum retulissent; ita & nunc in tempo-
re gratiæ erudiuntur, ab hoc iustitiæ præceptore ead-
dem actiones in eundem scopum & finem referre.
Hoc, inquam, docentur ab ipso, tum verbo, tum vitæ
sanctissimæ exēplo. Verbo quidē, dum ait: Attende,
ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus,
vt videamini ab eis, alioquin mercedem non habe-
bitis apud patrem vestrum, qui in cælis est.] Exēplo
autē: Quia ego (inquit) non quæro gloriam meam,
est qui quærat, & iudicet.] O verbum magnæ con-
solationis! ò sententia dulcior melle, & sauo suauior.
Nam si quod accepit caput, speramus & membra, si
non glorificauerimus nos, nec inanes laudes ex bo-
nis operibus quæsierimus; si quorundam irrationes,
aliorum verò detractiones sustinuerimus: Est Deus
vtique summæ potentiae, qui gloriam nostram quæ-
rat, qui bona opera præ modeltia abscondita mani-
festet, & nos in conspectu Angelorum, & hominum
gloriosos efficiat. Est Deus vtique summæ iustitiæ,
qui nos contemnentes, contemnat: persequentes,
puniat: & subsannantes, irideat. Si itaque spiritua-
lis vita est imitatio vitæ Christi, & huius doctoris
iustitiæ sequela, & ille (vt ita dicam) spiritualior est,
qui ad Christi vitam propius accedit: manifestum
est, vitæ spiritualis actiones, si hoc suum principium
non deserant, nec ad vitam mundanam transferan-
tur, in finem diuinæ gloriæ esse destinandas, quem
Christus ipse suorum operum finem præfixit. Sicut
enim non imitatur regem pro republica præliantem,
qui præliatur, vt rempublicam, vel urbem euertat; &
licet vtraque dimicatio videatur natura similis, est
tamen ratione oppositi finis vna akteri omnino con-
traria: Ita non imitantur Christum, qui orant, qui ie-
iunant, aut verbum Dei seminant, si gloriam, & lau-
dem propriam venari appetunt, prorsus diuinæ glo-
riæ contrariam. Nam ignorantēs iustitiam Dei, &
suam quærentes statuere, iustitiæ Dei non sunt sub-
iecti.] Illi verò Christum imitantur, & vitam spiri-

Rom. 10.
3.

A tualem arripiunt, qui quod ille fecit, & ipsi faciunt,
& eodem fine faciunt, nihil aliud optantes in studio
virtutum, nisi vt ei placeant, cui se totos consecra-
runt.

Si itaque cupis vitam spiritualem tenere, non so-
lū animaduertas quid agis, sed quo animo, & quo
fine id agis, non solum enitaris, vt opus sit bonum,
sed vt intentio & destinatio sit bona. Cū oras, vel
psallis, cū ieiunas, vel comedis, cū vigilas, vel ad
somnia tuum corpus componis, cū doces, aut
verbum Dei seminas, & tādē dum quippiam aliud
facis, erige oculos cordis ad Deum tuum, & dicit
illi, Domine, inanem gloriam contemno, commodi-
tatem, aut voluptatem sperno, me ipsum, & omnia
mea pro nihilo duco, te solum quæro, te cupio, & ti-
bi soli in hoc opere placere desidero. Hæc sit gloria
mea, hæc diuitiæ meæ, hæc delectatio mea, hoc præ-
mium laborum meorum vt tibi placeam, licet vni-
uerso mundo displiceam. Hanc intentionis rectitu-
dinem capessendam esse in initio dici, docet Laurenti-
us Iustinianus his verbis. Omnes igitur Christi ter-
tium, cuncti Deo placere cupientes, primordia dici, &
actionum conentur consecrare altissimo, quatenus
cætera secutura opera à suo nõ declinent principio.
Vnde mox, vt à somno euigilant, semper cor sursum
erigere contendant. Prima vox, prima cogitatio, pri-
mus affectus, diuinam resonet laudem, ingitiam ad
Deū dirigat supplicationem, & illi se sincero corde
committat, qui valet potenter de imminentibus pe-
riculis liberare.] Non tamen debet amator perfe-

C ctionis, hæc prima suorum operum oblatione satiari,
sed in principio cuiuscumque actionis, & si longa
sit, in progressu illius, eam creatori suo offerat, & in-
genti voluntatis affectu soli Deo placere per suum
laborem exoptet. Hæc faciens, & vnitatem in con-
gregatione procurans, custodit vigilias noctis super
gregem suum. Vnde Bernardus: Prima vigilia est re-
ctitudo operis, vt ad bene, quam iurasti regulam, om-
nem vitam exæquate coneris, nec transgrediar ter-
minos, quos posuerunt patres tui, in omnibus viæ, &
vitæ huius exercitiis, non declinas ad dexterā, ne-
que ad sinistrā. Secunda, puritas intentionis, vt sim-
plex oculus totum corpus lucidum faciat, vt quic-
quid feceris, propter Deū facias, & ad locum, vnde
D exeunt gratiæ, reuertantur, vt iterum fluant. Tertia
est custodia vnitatis, vt in congregatione positus, vol-
untates, aliorum, tuis voluntatibus anteponas, vt nõ
solum sine querela, sed cum gratia inter fratres ma-
neas, portans omnes, orans pro omnibus, vt de te
quoque dicatur, Hic est fratrum amator, & populi
Israël, hic est qui multum orat pro populo, & vni-
uersa sancta ciuitate Hierusalem.] Qui has vigilias
custodierit, tamquam vitam spirituale Deo gra-
tissimam cōsectans, paratus inuenietur in postremo
die, & cum virginibus prudentibus intrabit ad nu-
ptias, & admittetur in gaudium Domini sui.

Laus. Iust.
lib. de dif-
cip. &
perfect.
monast.
con. c. 10.
ad finem.

Bern. ser-
3. in vigil.
natuui.

1. Macha.
15. 14.

Qua regula sint opera vitæ spiri-
tualis examinanda.

CAPVT VIII.

ON satis est, vt opera nostra ad vitam
spirituale pertineant, quod ex genere
bona sit, & ad debitū ac bonum finē
destinentur, sed aliud præterea est ne-
cessarium, quod duæ regulæ siue do-
cumēta patefaciēt. Nam cū vitæ spiritualis opera,
aut ex natura sua bona sint, aut media, vt præfati su-
mus: In bonis hæc regula tenēda est, vt ordo in illis,
& modus, & discretio, & perseverantia seruetur.

Ordo